

Resort środowiska przesłał do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego projekt nowego rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi, datowany na 3 października 2019 roku.

Co podstawą zmian?

Projektodawcy w uzasadnieniu przywołują wyniki kontroli NIK pod nazwą „Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom” (P/16/048). Przedstawili syntetycznie wyniki kontroli, z których wynikało, że:

- prowadzone przez starostów rejestry osuwisk nie zawierają wszystkich informacji o zlokalizowanych na terenie powiatu osuwiskach i terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi,
- w starostwach nie dysponowano wyspecjalizowaną, przygotowaną kadrą, specjalistycznym sprzętem oraz środkami finansowymi, aby prowadzić monitoring osuwisk i terenów zagrożonych zgodnie z brzmieniem rozporządzenia,
- należy zróżnicować zadania polegające na obserwacji osuwisk od ich monitorowania instrumentalnego,
- sporządzanie map dotyczących ruchów masowych ziemi wymagało przeprowadzenia badań geologicznych, do czego starostowie nie mieli przygotowania merytorycznego, technicznego i finansowego,
- prowadzone przez starostów rejestry nie odpowiadają w pełni wymogom prawem określonym,
- karty rejestracyjne osuwisk i karty rejestracyjne terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi były niezgodne z wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Środowiska.

Cel i środki

W świetle uzasadnienia głównym celem projektu jest umożliwienie wykonywania obowiązków przez starostów poprzez określenie ich powinności w sposób adekwatny do posiadanych środków kadrowych i finansowych. Powyższe ma w efekcie doprowadzić do spełnienia przez starostów obowiązków ustawowych polegających na ustalaniu, wykonywaniu obserwacji i prowadzeniu rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których ruchy te występują.

Aby osiągnąć powyższe cele autorzy projektu przyjęli w nim następujące priorytetowe założenia:

1. Wskazanie sposobu wyznaczania terenów ruchów masowych ziemi poprzez wykonywanie obligatoryjnej metody terenowego kartowania geologicznego, a także metod fakultatywnych polegających na przeprowadzaniu wywiadu, analiz i wizji w terenie. Jednocześnie usunięto przepis obligujący do przeprowadzania kosztownych badań geologiczno-inżynierskich, hydrogeologicznych, geotechnicznych i geofizycznych w razie bezskuteczności metod podstawowych. Badania te nie są potrzebne na etapie ustalania terenów ruchów masowych ziemi i z powodzeniem zostaną zastąpione przez znacznie tańszą oraz dostępniejszą dla starostów metodę terenowego kartowania geologicznego. Pozostałe metody będą traktowane jako pomocnicze i stosowane będą jedynie w sytuacjach wyjątkowych. Powyższe jest uzasadnione, bo dotychczasowe wymagania obligujące do przeprowadzenia analiz fotogrametrycznych czy teledetekcyjnych mogły generować znaczne koszty po stronie podmiotów wyznaczających tereny ruchów masowych ziemi. Poza tym, nieuzasadniona była konieczność wykonywania różnorodnych

- czynności w przypadku, gdy co do zasady dla ustalenia ww. terenów wystarczające jest przeprowadzenie terenowego kartowania geologicznego. Powyższe według autorów niewątpliwie wpłynie na ilość prawidłowo sporządzonych kart terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i kart rejestracyjnych osuwisk.
2. Aktywizowanie starostów do usprawnienia współpracy z podmiotami pełniącymi państwową służbę geologiczną w zakresie pozyskiwania danych o terenach ruchach masowych ziemi i przekazywania ich do rejestru poprzez uproszczenie czynności towarzyszących ustalaniu i prowadzeniu obserwacji ruchów masowych ziemi.
 3. Wykreowanie jako podstawową najmniej kosztowną formę prowadzenia obserwacji terenów, na których stwierdzono występowanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi. Mowa tutaj o metodzie obserwacyjnej polegającej na przeprowadzeniu wizji w terenie. Wprowadzenie takiej zmiany zdaniem projektodawców umożliwia prowadzenie obserwacji przez starostów, w ramach posiadanych przez nich środków finansowych i kadrowych, zgodnie z przepisami rozporządzenia. W nowej regulacji wyraźnie wskazano, że monitoring powierzchniowy i wglębny wykonywany jest wyłącznie w przypadku, gdy zastosowanie metody wizji w terenie nie jest wystarczające dla oceny zagrożeń powstałych na skutek ruchów masowych ziemi. Wprowadzenie takich uregulowań pozwoli starostom wywiązywać się z nałożonych obowiązków i z powodzeniem realizować zadania w zakresie zapobiegania zagrożeniom geologicznym także dzięki temu, że zgodnie z brzmieniem załącznika nr 3 prowadzić obserwacje będą mogli pracownicy nieposiadający kwalifikacji geologicznych.
 4. Zapewnienie racjonalnego wykorzystania posiadanych przez starostów środków kadrowych i finansowych poprzez ograniczenie konieczności prowadzenia obserwacji z dwóch do jednego razu w skali roku, wyłączając sytuacje zaistnienia niekorzystnych zjawisk przyrodniczych.
 5. Zmiana regulacji w zakresie, w jakim obserwacje będą prowadzone w razie zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego oraz mienia, nieograniczonego jedynie do infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, co uzasadnione jest dążeniem do zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.
 6. Wskazanie, że z obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi lub terenów, na których występują ruchy masowe ziemi należy sporządzić protokół zawierający wyniki obserwacji i załączyć dokumentację fotograficzną w razie ich wykonywania metodą wizji w terenie. Rozporządzenie jednoznacznie przewiduje, na czym polegać ma prowadzenie rejestru, precyzując tym samym obowiązki starostów zakres nałożonych na nich obowiązków. Proponowany w tym zakresie wyraźnie przewiduje, że: „Prowadzenie rejestru obejmuje wprowadzanie nowych map, kart rejestracyjnych i protokołów obserwacji oraz aktualizowanie informacji”.
 7. Redukcja zakresu obowiązków starostów przejawia się także w braku konieczności przeprowadzania badań geologicznych celem sporządzenia map terenów dotkniętych problematyką ruchów masowych ziemi; wystarczające jest wyznaczenie terenu zagrożonego ruchami masowymi ziemi i terenu, na którym występują te ruchy w oparciu o terenowe kartowanie geologiczne i metody pomocnicze.
 8. Usunięcie podziału na tereny, na których „wystąpiły” i „występują” ruchy masowe ziemi, przy pozostawieniu jedynie terminów: „tereny, na których występują ruchy masowe ziemi” i „tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi”; co w opinii autorów projektu znacznie upraszcza przedmiotowy podział.
 9. Uproszczenie formy załączników poprzez zmianę nieaktualnych i usunięcie niepotrzebnych parametrów, które komplikowały proces wypełniania karty rejestracyjnej terenu zagrożonego ruchami masowymi ziemi oraz karty rejestracyjnej osuwiska, w szczególności: pozostawienie jako jedynie fakultatywnego obowiązku podawania numerów ewidencyjnych działek, usunięcie

Informacje dotyczące ruchów masowych – będzie nowe rozporządzenie?

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 24, październik 2019 16:15

Bartłomiej Zydel

Odsłony: 1245

konieczności określania azymutu, parametrów stoku, dokładnej daty powstania osuwiska, rozdzielenie daty wypełnienia kart od daty przeprowadzania ustaleń lub obserwacji, podano również aktualne źródła określenia wieku skał oraz dla podziału fizycznogeograficznego i regionalizacji tektonicznej kraju, jak i wprowadzono jedynie fakultatywną możliwość fotografowania osuwisk przy ich rejestrowaniu, często bowiem zdarza się, że takie fotografie nie wnoszą ze względu na brak możliwości wykonania zdjęć w terenie.

10. Wprowadzenie załącznika nr 3 do rozporządzenia, który przewiduje jakie informacje powinny się znaleźć w protokole obserwacji, który to protokół w opinii projektodawców niewątpliwie przyczyni się do upowszechnienia informacji dotyczących ruchów masowych ziemi i pozwoli na bieżące aktualizowanie rejestru.

Wszystkim zainteresowanym polecamy zapoznanie się z projektem, który można znaleźć [tutaj](#).